

ВТОРГНЕННЯ: 1995

Пробудження не буде.

На ранок жінка, яка зараз спить, відчує лише невідразу тривогу й непереборне враження, що за нею спостерігають. Але менш ніж за день її тривога розвіється і забудеться.

Трохи довше протримається в пам'яті сон.

У цьому сні за вікном сидить здорова сова та крізь скло витріщається на неї велетенськими, обведеними білим очима.

Жінка не прокинеться, так само як і її чоловік, що лежить поруч. Тінь, яка нависла над ними, не порушить їхнього сну. І той, до кого прийшла ця тінь, — малюк в утробі сплячої жінки — також нічого не відчує. Вторгнення не лишить слідів на шкірі, не порушить жодної клітини в жіночому чи дитячому тілі.

За кілька секунд усе скінчено. Тінь відповзає, залишаючи в полоні сну чоловіка, жінку, дитину в її лоні та чужинця в нутрі немовляти.

Жінка з чоловіком прокинуться вранці, малюк — за кілька місяців у момент народження. Але чужинець у ньому і далі спатиме, і пробудиться лише за декілька років по тому, як тривожне відчуття матері та спогад про сновидіння зітрутуться.

Мине п'ять років, і під час відвідин зоопарку з дитиною жінка побачить таку ж саму сову, що колись їй наснилася. Незрозуміло чому, але це її стривожить.

Вона не перша, кому наснилася сова у темряві.

І не остання.

І ОСТАННІЙ ІСТОРИК

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

1.

Прибульці тупі.

Я кажу не про Чужих — справжніх прибульців. Ці не тупі. Чужі настільки випереджають нас, що це ніби порівнювати найдурнішу людину з найрозумнішим собакою. Непорівнянно.

Ні, я кажу про чужопланетян, що живуть у наших головах. Тих, кого ми вигадали і продовжуємо вигадувати, відколи усвідомили, що яскраві вогні в небі є сонцями, подібними до нашого, і навколо них, можливо, обертаються планети, схожі на нашу. Я кажу про прибульців, яких ми з вами уявляємо, з якими б нам хотілося мати справу, якби вони на нас напали,— «людських» чужопланетян. Ви бачили їх мільйони разів. Вони пікірують з неба у своїх летючих тарілках, аби знищити Нью-Йорк, Токіо чи Лондон, або марширують країною у велетенських, схожих на залізних павуків машинах, стріляючи з бластерів, і щоразу, щоразу людство забуває про всі свої внутрішні розбіжності й береться за руки, щоб перемогти чужопланетну орду. Давид убиває Голіафа, і всі (крім Голіафа) розходяться по домівках щасливі.

Дурня!

Це мов тарган, що бореться проти черевика, який навис над ним і от-от розчавить.

Напевно сказати не можна, але б'юся об заклад, що Чужі знали про «людських» прибульців, яких ми з вами вигадали. І точно вже досхочу з цього посміялися. Певно, пупи надривали від сміху, якщо в них є почуття гумору... чи пупи. Вони, мабуть, реготали так, як ми регочемо, коли песик встругне щось кумедне або чудне. «Ох уже ці кумедні чудні люди! Думають, що ми мислимо як вони! Як мило!»

Забудьте про летючі тарілки, маленьких зелених чоловічків і гігантських механічних павуків, що плюються смертоносними променями. Забудьте про епічні битви на танках і винищувачах, в яких ми — бойові, незламні й відважні люди — перемагаємо вирячкуватих хробаків. Це так далеко від правди, як і їхня загниваюча планета — від квітучої нашої.

Істина в тому, що тільки-но вони нас знайшли, ми були приречені.

2.

ІНОДІ МЕНІ здається, що я — остання людина на землі, а значить — остання людина у всесвіті.

Це дурниця, знаю. Вони не могли повбивати всіх. Поки що. Проте уявляю, як одного дня це може стати правдою. І тоді мені здається, що Чужі б і хотіли, щоб я уявляла саме це.

Динозаврів пам'ятаєте? Добре.

Тож я, напевно, не остання людина на землі, але одна з останніх. Цілком самотня і, вочевидь, такою й залишуся, якщо Четверта хвиля не дістане мене й не погубить.

Це одна з тих думок, що опосідають мене посеред ночі, коли я прокидаюся о третій годині, почувуючися найнещаснішою на світі. Коли скручуюся в маленький клубочок, налякана до такої міри, що від страху не можу заплющити очей, і впадаю у таку паніку, що забуваю дихати, що серце зупиняється і мозок дає збій і зависає, як подряпаний CD-диск. Самотня, самотня, самотня, Кассі, ти самотня.

Це так мене звати. Кассі.

Це скорочення не від Кассандри і не від Кассіди, а від Кассіопеї — сузір'я королеви, прив'язаної до свого стільця

в північному небі,— вона була вродлива, але пихата, і морський бог Посейдон покарав її за пиху, лишивши кружляти у небі. Грецькою її ім'я означає «велеречива».

Мої батьки не знали цього міфу. Просто їм ім'я здалося симпатичним.

Серед людей мене по-різному називали, але Кассіопеєю — ніхто й ніколи. Окрім батька, коли той дразнив мене, імітуючи італійський акцент: «Кас-сі-о-пе-я». Мене це нітрохи не смішило, а навпаки — неймовірно дратувало, тому я зненавиділа власне ім'я.

— Я — Кассі! — горлала я на нього. — Просто Кассі.

Тепер я б віддала будь-що, аби хоч разочок почути, як він його вимовляє.

Коли мені виповнилося дванадцять — це було за чотири роки до Прибуття,— тато подарував мені на день народження телескоп. Свіжого безхмарного осіннього вечора він встановив його на подвір'ї та показав мені сузір'я.

— Бачиш? Схоже на літеру «М»,— сказав він.

— Чого ж тоді його назвали Кассіопеєю, якщо воно схоже на «М»? — запитала я. — Що означає ця «М»?

— Ну... не думаю, що вона щось означає,— усміхнувся батько. Мама завжди казала, що в нього фірмова усмішка, тож він часто нею користувався, особливо коли почав лисіти. Ну, щоб люди дивилися не туди.— Можеш сама придумати її значення! Як щодо «мила»? «Маленька»? Чи «мудра»?

Він опустил мені руку на плече, поки я жмурилася крізь лінзу на п'ять зірок, що палали за п'ятдесят світлових років від того місця, де стояли ми. Я відчувала на щоці татів подих, теплий і вологий у холодному й сухому осінньому повітрі, й такий близький порівняно з далекими зорями Кассіопеї.

Тепер ці зірки здаються набагато ближчими. Так наче не п'ятсот трильйонів миль нас розділяють. Здається, вони

так близько, що я можу торкнутися їх, а вони — мене, як батьків подих тоді — моєї щоки.

Звучить як маячня. Може, я з'їхала з глузду? Збожеволіла? Проте назвати когось божевільним можна, лише як поряд є хтось нормальний. Це як добро і зло. Якщо все — добро, тоді ніщо не вважається добрим.

Схоже-таки на божевілля. Божевілля — це нова норма. Гадаю, що все-таки можу називатися божевільною, оскільки існує одна людина, з якою можна себе порівняти. Це я. Не та я, що зараз тремтить у наметі в лісових хащах і боїться навіть голову виткнути зі спального мішка. Не ця Кассі. Я маю на увазі Кассі до Прибуття, до того як Чужі припаркувалися високо на орбіті, себе дванадцятирічну, найбільшими проблемами якої були бризки дрібного ластовиння на носі й кучеряві, геть неслухняні коси та симпатичний парубок, який щодня проходив повз неї, але не знав про її існування. Кассі, яка поступово змирилася з тим болісним фактом, що вона нормальна. І зовнішність у неї нормальна, і нормально вона навчається, нормально грає в футбол і б'ється в карате. По суті, єдине, що було в ній унікального, — це її дивне ім'я — Кассі чи Кассіопея, про яке, однак, ніхто не знав, — а ще її здатність дістати кінчиком язика до носа — вміння, яке швидко втратило свою привабливість, щойно вона перейшла до шостого класу.

Якщо судити за мірками тієї Кассі, то я, мабуть, божевільна, а якщо за моїми, то божевільна вона. Іноді я кричу на неї, на ту дванадцятилітню Кассі, що побивається через своє волосся, дивне ім'я чи просто через те, що вона нормальна.

— Що ти робиш? Хіба не знаєш, що насувається? — сварю я її.

Але це не чесно. Вона не знала і не могла цього знати, і в тому було її благословення, і тому мені так її бракує — більше, ніж будь-кого, якщо бути відвертою. Ось за ким

я плачу, коли дозволяю собі плакати. Я плачу не за собою, а за Кассі, якої вже нема.

Цікаво, що та Кассі подумала би про мене. Про Кассі-вбивцю.

3.

Він був ненабагато старший за мене. Вісімнадцять, можливо — дев'ятнадцять. Але ж, дідько, з таким самим успіхом йому могло би бути сімсот дев'ятнадцять. За п'ять місяців я так і не впевнилася, який вигляд має Четверта хвиля — як люди, як якісь гібриди чи як самі Чужі, хоча не думаю, що мені б хотілося, аби Чужі були як ми, чи говорили як ми, чи проливали кров як ми. Мені хочеться думати про Чужих як про... ну, чужорідних.

Це сталося під час мого щотижневого рейду по воду. Поруч з моїм табором є струмок, але він може виявитися забрудненим хімікатами, або стоками, або ж парочкою трупів вище за течією. Або отруєним. Позбавити нас чистої води було б чудовим способом швидко з нами розправитися.

Відтак раз на тиждень я завдаю на плече свою надійну гвинтівку М16 і рушаю лісом до федеральної автостради. Близько чотирьох кілометрів на південь, відразу за 175-м з'їздом, розташовано кілька заправних станцій з прибудованими крамничками.

Забираю стільки пляшок води, скільки здатна нести, — що зовсім небагато, бо вода важка, — і якнайшвидше, до того як повністю стемніє, повертаюся назад до шосе у відносну безпеку дерев. Сутінки — найкращий час для подорожей. Надвечір я ніколи не бачила дронів. Удень буває три-чотири, ще більше — вночі, але в сутінках — ніколи.

Щойно я прослизнула у розхитані двері заправки, як зрозуміла: щось не так. Все мало вигляд, як зазвичай: крамниця

була такою ж, як і тиждень тому,— ті ж самі розмальовані графіті стіни, перевернуті полиці; підлога, завалена порожніми коробками й затверділими щурячими екскрементами; розграбована каса й обчищені холодильники для пива. Та ж сама огидна смердюча маса, через яку я пробиралася щотижня протягом останнього місяця, аби дістатися складу, що починався за холодильниками. Чому люди позабирали пиво й напої, готівку з каси й сейфа, рулони лотерейних квитків, але залишили майже дві тонни питної води, було поза межами мого розуміння. Про що вони думали? Чужопланетний апокаліпсис — швидко хапайте пиво?!

Та сама руїна, той самий сморід щурів і гнилої їжі, клубки пилюки в тьмяному світлі, що пробивається крізь брудні вікна,— все на своєму місці. Тиша. Але щось не так.

Я лишилася стояти в калюжці битого скла просто в дверях. Нічого не бачила. Нічого не чула. Навіть нічого не відчувала. Але я знала: щось не так.

Минуло багато часу, відколи люди перестали бути здобичю. Сотні тисяч років. Але десь у наших генах закарбувалися полохливість газелі, інстинкт антилопи, шепіт вітру в траві, тінь, що промайнула між деревами, і десь угорі тихий голос промовляє: «Ш-ш-ш, вони вже близько. Близько».

Не пам'ятаю, як я схопила з плеча гвинтівку. Ще хвилину тому М16 висіла в мене за спиною, а наступної миті вже в руках: цівка вниз, запобіжник знятий.

Близько.

Я ніколи не вбивала нічого більшого за кролика, та й він був свого роду експериментом: переконатися, що я зможу скористатися цією штукою, не відстреливши собі нічого. Ще раз я вистрелила в зграю здичавілих псів, що занадто зацікавилися моїм табором. А ще раз — угору, на *їхню* космічну базу, що ледве помітною плямою зеленкуватих вогнів тихо маячила на тлі Чумацького шляху. Зізнаюся, то була

дурість. З таким самим успіхом можна було би підняти над головою довгу тичку з табличкою та крикнути: «Еге-гей! Я тут!»

Після експерименту з кроликом, коли я просто рознесла бідолашну тваринку, перетворивши її на безформну масу кишок і кісток, я відмовилася від ідеї полювання з рушницею. Я навіть не стріляла по мішенях. У тиші, що запала з Четвертою хвилиною, брязкіт бляшанки здавався гучнішим за вибух атомної бомби.

І все ж я вважала свою рушницю найкращою подругою. Завжди поряд, навіть уночі, біля мене у спальнику, вірна й незмінна. Після Четвертої хвилини не можна вірити, що люди лишилися людьми. Проте можна вірити, що твоя рушниця досі лишається твоєю рушницею.

Ш-ш-ш, Кассі, вони вже близько.

Близько.

Слід було тікати. Цей голос завжди прикриває мені спину. Тихий голос, що старіший за мене, старіший за всіх, хто жив колись на світі.

Слід було дослухатися до цього голосу.

Натомість я всім нутром вслухалася в тишу занедбаної крамниці. Щось наближається. Я трохи відступила від дверей, і бите скло легесенько хруснуло під ногою.

І раптом це *щось* чи то кашлянуло, чи застогнало. Звук долинув з сусідньої кімнати, що за холодильниками, де була моя вода.

У цю мить мені не потрібен був одвічний тихий голос, аби підказати, що робити далі. Це було очевидно, елементарно: тікай!

Але я не втекла.

Перше правило виживання за Четвертої хвилини — не довіряти нікому. Байдуже, який він зовні. Щодо цього Чужі не дурні. Власне, вони щодо всього не дурні. Байдуже, якщо вигляд вони мають нормальний, говорять і діють

саме так, як очікується. Хіба смерть мого батька цьому не доказ? Навіть якщо незнайомка — маленька старенька пані, миліша за вашу тітку Тіллі, яка пригортає безпомічне кошеня, все одно неможливо знати напевно (і ніколи й не знаєш напевно!), що вона не одна з них і що за тим кошенням не ховається заряджений пістолет.

Немислимо? Але варто про це добре помислити, як воно перестає бути немислимим. І маленьку стару пані слід прибрати.

А от це важко, і важко настільки, що коли забагато про це думати, кортить просто затушкуватися у спальник, застібнути блискавку — і повільно помирати з голоду. Якщо нікому не можна довіряти, тоді не можна довіряти нікому. Ліпше зразу припустити, що тітка Тіллі — одна з них, аніж вірити, що пощастило натрапити на виживанця.

Як це нестерпно!

Це шматує нас ізсередини, допомагає вистежити й вибити. Четверта хвиля прирікає нас на самотність, позбавляє переваги згуртованості, доводить до божевілля через ізоляцію, страх і жахливе очікування неминучого.

Тому я не побігла. Байдуже, хто це є — один з них чи тітка Тіллі, — я мушу захищатися. Єдиний спосіб вижити — залишатися самій. Це правило номер два.

Я пішла на звук напівкашлю, напівсхлипу, чи що це там, і, тамуючи подих, навшпиньках зупинилася на порозі сусідньої кімнати.

Двері були прочинені — якраз достатньо, аби прослизнути в них боком. Металева вішалка на стіні просто навпроти мене, а праворуч — довгий вузький коридор, що тягнувся на довжину холодильних полиць. Тут не було вікон. Проникало тільки кволе помаранчеве світло згасаючого дня у мене за спиною, але достатнє для того, щоб моя тінь відбилася на липкій підлозі. Я присіла, тінь присіла зі мною.

Я не могла бачити, що́ там у коридорі, за рогом холодильника. Але чула, як хтось — чи щось — кашляє, стогне і булькає-схлипує в дальньому кутку кімнати.

«Або важко поранений, або вдає, що важко поранений,— подумала я.— Або йому потрібна допомога, або це пастка».

Таким стало життя на землі з часів Прибуття: світ, у якому «або... або». Або це один з них і він знає, що ти тут, або це не один з них і він потребує твоєї допомоги. У будь-якому разі, я мусила підвестися і повернути за ріг.

Тому я підвелася.

І повернула за ріг.

4.

Він лежав під стіною навпроти, метрів за шість від мене, розкинувши довгі ноги та тримаючись рукою за живіт. Був одягнений в уніформу й чорні чоботи, весь брудний і заюшений кров'ю. Кров була всюди: на стіні біля нього, на бетонній підлозі під ним, на мундирі й у волоссі. Кров тьмяно виблискувала, чорна як смола у півтемряві.

В другій руці він тримав пістолет, і цей пістолет був націлений мені в голову.

Але я була мов його віддзеркалення. Його пістолет проти моєї рушниці. Пальці стискають курок — його, мої.

Те, що він навів на мене пістолет, нічого не доводило. Може, він і справді поранений солдат і думає, що я — одна з них.

А може, й ні.

— Кинь зброю,— засичав він до мене.

Ще чого!

— Кинь зброю! — крикнув він... себто спробував крикнути. Слова рвалися й розпливалися, плавали в крові, що

піднімалася з нутра. Кров перелилася через нижню губу та змійкою потекла щетинистим підборіддям. На зубах сяjala кров.

Я похитала головою. Я стояла спиною до світла, тому знала, що він не бачить ні мого тремтіння, ні страху в моїх очах. А це був не якийсь там жалюгідний кролик, що одного сонячного ранку здуру заскочив у мій табір. Це була людина. А якщо ні, то принаймні хтось дуже схожий на людину.

Коли йдеться про вбивство, то правда полягає в тому, що ніколи не знаєш, чи здатен ти вбити, аж поки не спробуєш.

Він заговорив утретє, цього разу тихіше, ніж удруге. Слова прозвучали як благання:

— Кинь зброю.

Рука, що тримала зброю, сіпнула. Дуло похилилося вниз. Не сильно, але мої очі вже встигли призвичаїтися до освітлення, і я побачила, як по дулу потекла цівка крові.

А потім поранений кинув пістолет. Той упав у нього між ногами, гучно брякнувши. А він підняв порожню долоню до мене і так тримав.

— Гаразд,— нарешті промовив він з кривою напів-усмішкою.— Твоя черга.

Я похитала головою.

— Друга рука,— мовила я, сподіваючись, що голос прозвучить твердо, попри мій внутрішній стан. Мої коліна вже тремтіли, руки заболіли, а в голові закрутилося. Захотілося блювонутти. Не спробуєш, не визнаєш.

— Не можу,— сказав він.

— Друга рука.

— Якщо я поворушу цією рукою, то, боюся, нутрощі ви-валяться назовні.

Я поправила приклад рушниці в себе на плечі. Я спітніла, я й далі тремтіла, але намагалася думати. *Або... або, Кассі. Що ти робитимеш? Або... або.*